

first time. To this day, Lev Getz's participation in the Group of Figures of Ukrainian Art, as well as the features of the artistic output during mentioned years, have remained unexplored.

The aim of the publication is to present Lev Getz's participation in exhibition projects of the early 1920s in Lviv and membership in the first Ukrainian national association in Lviv - the Group of Figures of Ukrainian Art.

Key words. The Group of Figures of Ukrainian Art, national art, exhibition organization, art movement, exhibition activity.

Надійшла до редакції 8.05.2023 р.

УДК 75.021.32 (510) «19»

СУЧАСНИЙ КИТАЙСЬКИЙ СЮРРЕАЛІЗМ : НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ЛУЇ ЛЮ

Лю Хаотянь – аспірант кафедри історії та теорії мистецтв,
Львівська національна академія мистецтв, м. Львів
<https://orcid.org/0000-0001-8632-8303>
<https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.605>
收件人: "艺中人"<279558117@qq.com

Проаналізовано творчість Луї Лю, сучасного живописця, представника китайського сюрреалізму поч. ХХІ ст. Розглянуто життєвий та творчий шлях художника, виявлено особливості унікального стилю творчих напрацювань, типологію сюжетів. Здійснено спробу встановити витoki сюрреалізму в сучасній китайській образотворчій культурі кін. ХХ – поч. ХХІ ст. Визначено місце, роль та художньо-естетичні модифікації сюрреалізму в сучасному образотворчому мистецтві Китаю, проаналізовано статті та відгуки в окремих сучасних виданнях Китаю та Америки, присвячені творчості Луї Лю. З'ясовано, що сюрреалізм Луї Лю базується на реальному світі, відображає реалії нашого життя, проте дозволяє автору додати власну уяву та емоційні переживання. З'ясовано основні риси сюрреалізму Луї Лю. Доведено, що сюрреалізм у творчій спадщині Луї Лю відкриває новий напрям живопису, який відіграє важливу роль у сприянні розвитку світового мистецтва.

Ключові слова: живопис, гіперреалізм, сюрреалізм, художні особливості, Луї Лю, специфіка творчості, мистецтво Китаю.

Постановка проблеми. Сприймавши найбільш затребувані форми сучасного світового мистецтва, китайське художнє середовище до початку ХХІ ст. увібрало в себе і найбільш цікаві способи взаємодії з великою глядацькою аудиторією. Вихід китайського мистецтва на міжнародний рівень розпочався з участі у відомих світових виставках, що мають дворічну періодичність. У їх числі Венеціанська художня бієнале (на якій китайські художники уперше були представлені в 1993 р., а 2003 р. Уряд Китаю офіційно дозволив участь у цій виставці державним художнім галереям), Бразильська бієнале в Сан-Паулу, Кассельська Документа, Уїтні-бієнале в США. Статистичні дані свідчать про лавиноподібне зростання популярності китайських художників на світовому арт-ринку в період з липня 2007 по червень 2008 років.

Сюрреалізм, один із напрямів у китайському мистецтві кін. ХХ ст. – поч. ХХІ ст., поєднує елементи дійсності та уявності, реальності та фантастики, повсякденності та вічності. Він ґрунтується на реалістичному живописі та абстрактних категоріях, візуальному досвіді і особистому глибоко емоційному художньо-образному баченні митцем дійсності та формальне його вирішення.

У сюрреалізм міфічні чи вигадані елементи введено в реалістичну картину світу, у якій вони співіснують із фрагментами реального відтворення дійсності та, часом, слугують суб'єктами художнього зображення й інтерпретування цих реальних подій чи образів. В історії образотворчого мистецтва маємо великий перелік яскравих представників сюрреалізму: Джордж Тукер та Ендрю Ваєт (США), Карел Віллінк (Нідерланди) та багато ін.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Спроби сучасних китайських дослідників дати оцінку сюрреалістичному та реалістичному живопису Китаю поч. ХХІ ст. є достатньо розлогими. Передусім, слід назвати ґрунтовні дисертаційні дослідження Юйчен Сонг «Вплив західного реалістичного живопису на мистецтво Китаю та Японії» [3], Су Ган «Повернення до класики» [4], Хе Сяосюнь «Дослідження естетичної форми китайського олійного живопису в порівняльному аспекті» [5]. Привертає увагу публікація Чжу Чуньлінь «Думки про реалістичний олійний живопис» [8]. Важливими є роботи Оуян Цян, опубліковані Педагогічним університетом Цзянсі, в яких авторка аналізує реалістичний олійний живопис Китаю [9].

Твори сучасного китайського живописця Луї Лю не були предметом окремого наукового дослідження. До аналізу творів художника залучена мистецька періодика Китаю. Спеціалізованим новаторським виданням є журнал «Цзянсу хуакань» («Образотворче мистецтво Цзянсу»), що

відображає сучасне розуміння образотворчої культури та приділяє чимало уваги питанням сучасного образотворчого мистецтва. Цей часопис користується заслуженим визнанням серед китайських та зарубіжних науковців. Повністю присвячений сучасним китайським художникам та подіям у світі мистецтва є журнал «Мейшу веньсянь» («Пам'ятники мистецтва»), де кожен випуск є тематичним.

Видання поєднує статті критиків мистецтва, розповідає про організаторів виставок, що допомагають популяризувати художників та їх твори, збирати матеріали з історії сучасного китайського мистецтва [6]. Автори пропонують сучасний, науковий дискурс про становище образотворчого мистецтва та представляють різні напрями живопису ХХІ ст. у тому числі згадується й творчість Луї Лю.

У той же час дослідження сюрреалізму у творчості Луї Лю та результат його впливу на сприйняття людини є недостатньо системними. Творчість митця аналізується фрагментарно та локально. Основними джерелами цих досліджень є колекції його творів, фоторепродукції яких представлені на платформах інтернет-ресурсів та відомості з офіційного сайту художника [10].

Мета дослідження – з'ясувати значення сюрреалізму у творчості сучасного китайського живописця Луї Лю.

Виклад основного матеріалу. У другій пол. ХХ ст. гіперреалізм та сюрреалізм доволі швидко поширилися за межами Європи і отримали належну оцінку в Китаї. Луї Лю (刘溢) – відомий представник сучасного китайського сюрреалізму. Він народився в Таньцзіні 1957 р.; закінчив найпрестижнішу в Китаї Академію образотворчих мистецтв у Пекіні. Під час навчання зарекомендував себе як художник, що працює в напрямі олійного живопису. Це стало зрозумілим на першому році студій, коли студента Луї Лю відзначено адміністрацією закладу за рисунок гіпсової скульптури «Давида».

Після завершення навчання 1991 р. Луї Лю переїхав до Канади, де розпочав активну виставкову діяльність та вступив до Асоціації художників Онтаріо. Щодо мистецької мови художника варто зауважити, що Луї Лю ніколи не ставив на меті спонукати глядачів повністю заглиблюватись у підтексти зображень на його полотнах. Його ж головним завданням завжди було намагання подарувати людям відчуття візуальної новизни. Саме тому живописний стиль художника є унікальним: його справді важко класифікувати, адже оцінюючи його роботи, їх не можна віднести до сюрреалізму, бо на кожному полотні присутні глибокі контексти та метафори, у той же час твори Луї Лю не можна віднести до реалізму, тому що зображення на його картинах втратили свій первісний зв'язок із реальністю і набули ефекту ілюзії.

У творах художника неможливо віднайти якусь культурну прив'язаність, увесь сюжет, утілений на полотні Луї Лю, повністю виходить за межі будь-яких національних традицій. Також помітним є те, що живописець не дбає про популярні світські концепції, а навпаки, концентрує свою увагу на демонстрації унікальності об'єкта, який зображає. Цього ефекту йому вдається досягнути саме завдяки виходу за рамки реальності, продуманій композиції та гармонійному відтворенню кольорової гами.

Головна особливість так званого сюрреалізму Луї Лю полягає в тому, що він нібито створює своєрідну фантазію про те, що є нашою реальністю, дозволяє їй поступово перевищувати сутність того, що нас оточує і представляє художній ефект, який є парадоксальним і занадто складним, щоб розрізнити справжнє та хибне. Іншими словами, всі речі, представлені в сюрреалістичній реальності, незважаючи на свою химерність, все одно є звичними і часто баченими у житті сучасних людей. Саме тому чимало людей у намаганні зрозуміти зміст сюрреалістичного твору Луї Лю стверджують, що з першого погляду це абсурд, але зображуване не дає їм відчуття дискомфорту, а навпаки, сприймається дуже звично, наче було пережито глядачами. Сюрреалізм Луї Лю все ще базується на реальному світі, відображає реалії нашого життя, проте дозволяє автору додати трішки своєї уяви та емоційних переживань, чим надає звичним речам відтінок незвичайної сутності.

2008 р. на Нью-Йоркському фестивалі мистецтв Poly Autumn Auction Луї Лю представив картину «2008 Пекін» (інша назва «Жінка, що грає у маджонг» (搓麻将的女人), яка привернула увагу до творчості художника та викликала жвавий інтерес публіки. Цей твір Луї Лю породив, мабуть, найбільшу кількість здогадів і викликав найбільше пересудів.

Зупинимося на аналізі цього твору більш детально. На перший погляд, сюжет невибагливий. У китайському борделі найнижчого штибу з облізлими стінами чотири молоденькі повії в очікуванні клієнтів проводять час за грою в маджонг (мацзян) – щось середнє між доміно та преферансом. За грою спостерігає служниця, зовсім ще дівчинка, що стоїть поруч із фруктами у руках. Арт критики у цьому сюжеті знаходять багатогранну алегорію. Татуйована азіатка, що сидить до глядача спиною, – це Китай. Її сусідка зліва, такої ж монголоїдної зовнішності – Японія.

Партнерка, що має цілком європейські риси обличчя і помітно високий зріст – Сполучені Штати Америки. Праворуч лежить у невимушеній та дещо вульгарній позі – Росія. Юна служниця, яка не бере участі у грі – Тайвань. Дівчина-гравець «Китай» збрала пен (виграшну ігрову комбінацію в маджонгу) «Дунфен (східний вітер)». На картині це чітко видно. Це тлумачать двоїсто. По-перше,

під цим розуміється вітер змін, пов'язаний з активним розвитком Китаю. По-друге, «Дунфен» – це назва балістичних ракет, що стоять на озброєнні КНР. Начебто у «Китаю» гра складається багатообіцяюче, хоча невідомо, що обіцяють інші фішки, які нам не видно. Тим більше, що права рука цього гравця вже маніпулює з «тузами в рукаві», захованими за спиною від інших учасниць. «Росії» ніби набридло і праву ступню вона фамільярно поставила на коліно «Америці», водночас ліва рука крадькома тягнеться до «Китаю» під краєм ігрового столу. «Японія» зосереджено дивиться на ігровий стіл, не помічаючи метушні партнерок, що відбувається під ним. «Америка» задоволено потягується і кидає швидкий погляд на «Тайвань», намагаючись зустрітися очима та прочитати думки дівчинки-служниці. Вона в червоному *дудоу* (традиційний предмет одягу, що останні шість століть замінював китайкам бюстгальтер) уособлює Тайвань. Вона бачить затіяний під столом обман, але втрутитися не має права, вона поза грою. Зі стіни на те, що відбувається, «дивиться» портрет, в якому явно вгадується образ Мао Цзедуна, який має не менш відомі вуса Сунь Ятсена і лисину Чан Кайші – колаж портретів політичних представників Китаю ХХ ст.

Цей твір назвали своєрідною інтерпретацією знаменитого твору Леонардо да Вінчі «Мона Ліза» та «Зоряного неба» Ван Гога. Цей виставковий проєкт зробив Луї Лю відомим художником. Нині митець продовжує свою кар'єру живописця як у Торонто, що робить його постать завжди помітною у світі мистецтва Заходу, так і Пекіні, де його справедливо вважають «піонером сюрреалізму».

Привертає увагу твір Луї Лю «Чотири пори року – Зима» (Полотно, олія, 2000 р.) із серії «Чотири пори року». «Зима» демонструє більш традиційну сторону творчості Луї Лю. У цьому творі автор використовує традиційні китайські теми та іконографію. Сюжет картини зображує двох жінок, служницю та матрону, які подорожують суворим гірським ландшафтом. На руці слуги звисають три маски, які є важливим образом у китайській культурі і символізують ізоляцію емоційного стану. У сучасному китайському живописі включення маски, іноді представленої у вигляді намальованого білого обличчя, трактується як обмеження емоцій або приховування справжнього емоційного стану людини. Це своєрідний емоційний камуфляж, що дозволяє людині вдавати соціальну поступливість. І очевидно, що маска якнайкраще презентує стан сучасної китайської культури та політики.

Основна теорія сюрреалізму випливає з психоаналізу знаменитого австрійського невролога та психолога З. Фрейда. Науковець протягом всієї своєї діяльності вивчав несвідомі та підсвідомі форми поведінки людей, намагався відкрити канал між реальністю та мріями чи навіть об'єднати їх. Так само і у сюрреалізмі: мистецтво цього стилю не пов'язане об'єктивними законами природи, а базується на підсвідомості людини. З точки зору вираження, наша уява хоча і не має меж, але все ж таки не може бути повністю відокремлена від реальності. Саме тому кінцевий результат, який можемо оцінити, – загадкова і абсурдна сцена, що очевидно є більш незвичною, ніж реальний світ.

Аналізуючи творчість Луї Лю, слід згадати роботу «Сталість пам'яті» Сальвадора Далі. Очевидно, що це один із найкращих творів, що представляє класичний сюрреалізм. Головну увагу на полотні привертають до себе три годинники, які, здається, перестали працювати і перебувають у стані плавлення, даючи враження зупинки часу. Незважаючи на те, що в цій роботі хоча відтворення об'єктів і виглядає абсурдно, воно все одно надзвичайно реалістичне, і деталі прописані документально точно. І як результат – зображення звичних кожному з нас речей, але у зовсім незвичному форматі, і це, своєю чергою, створює інтригу та емоційне звучання.

У процесі власного становлення як живописця Луї Лю вперше поєднав нереалістичні елементи у своїх полотнах із реальними, тому досить часто його роботи передають поціновувачам відчуття ілюзорності та драматизму. Цей стиль не лише допомагає у приверненні уваги до творів мистецтва, але й наділяє твір відчуттям таємниці, і як наслідок, дарує досвід, що перевищує буденність.

Як вид мистецтва, олійний живопис має свою специфіку та особливості вираження. Луї Лю у своїх роботах поєднує реалістичні, майже документальні зображення з абстрактними елементами та вільною манерою виконання, сформувавши унікальний авторський стиль [6]. Створюючи сюжетну лінію, автор інтегрує незалежний гуманістичний дух, тим самим надаючи творам унікальної художньої концепції. Саме тому змістова насиченість та художня виразність творів Луї Лю робить глядача вільним.

У той же час у багатьох роботах Луї Лю в основному зображені оголені людські тіла, але вони не викликають у глядача відчуття вульгарної еротики, а дарують простір для уяви, формують потужне відчуття виходу за межі норми. Творчість Луї Лю зазнала великого впливу традиційної китайської культури. Інтегруючи їх разом, автор подає східну та західну культури ненав'язливо представленими для глядача. Романтика західної культури має глибину і відтінок східної культури. Через це його твори завжди пронизані відчуттям невимовної метафори та двозначного конфлікту. Наприклад, у творі Луї Лю «Мертві» формується сильне відчуття конфлікту між східною та західною культурами, але цей конфлікт не викликає у людей відчуття дискомфорту, а яскраво демонструє неповторну унікальність двох типів

культури. На полотні зображено двох типових західних красивих дівчат – одна плаває у воді, як Офелія в «Гамлеті», а інша зупинилася відпочити на березі [7]. Саме цей композиційний сюжет долає межі китайської та західної культур, пропонуючи глядачу враження романтики і водночас таємниці глибоких метафор східної культури. Луї Лю у своїх творах інтерпретує традиційну китайську культуру, адаптуючи її для сприйняття і розуміння американцем чи європейцем. Такий компроміс автор використовує дуже часто (аналогії знаходимо у класичних західних драмах), щоб в образній формі повністю показати єдність реалізму, мрії та фантазії і продемонструвати глядачу унікальність краси та досконалості.

Оголена жіноча натура з широким діапазоном емоційного звучання представлена в роботах «Кульбаба» (152 x 100 см) 2007 р., «Назустріч майбутньому» (152,4 x 152,4 см), 2008 р., «Дівчина з низьким вмістом вуглецю» (180 x 120 см) 2008 р., «Дівчина, що займається кіоском» (78 x 65 см) 2009 р. «Глиняна дівчина» (110 x 152, 4 см) 2009 р., «Моя сестра» (160 x 90 см), 2010 р., «Не зупиняйся, брате» (40 x 180 см) 2010 р., «Весняна міська дівчина» (80 x 100 см,) 2015 р.

Анна Барра Холбер у виданні «Метта» 23 червня 1999 р. зазначає що, незважаючи на значний вплив старих майстрів і високий рівень майстерності, Луї Лю представляє серію вражаючих жінок. Автор наповнює обличчя, вирази, тіла та жести цих фігур сильним сучасним відчуттям. Наприклад, дуже спокусливими і сучасними є облягаюча атласна білизна, яку носять дівчата у творі «Півзахист», і сріблястий головний убір у портреті «Мірабелла» [10].

Цикл весільної тематики представлений кількома роботами і демонструє прихильність Луї Лю до сімейних цінностей та національних традицій Китаю. Китайське весілля є непростим ритуалом, в якому втілюються традиції та обряди народу. Важливість моменту, широкий спектр емоцій, домінування патріархального укладу представлено у полотнах «Приготування Весільної кімнати» (100 x 200 см), 2013 р., «Чжун Куй одружується на сестрі» (150 x 150 см) 2012 р., «Воєначальник» (180 x 120 x 5 см), 2011 р.

Луї Лю тонко відчуває енергію складних стосунків між чоловіком та жінкою, пірнаючи у глибини свідомості. Торкаючись найбільш тонких модальностей людської душі, автор у художній формі влучно передає думки А. Ейнштейна про те, що все у цьому світі є енергією. Енергія лежить в основі всього. Якщо ви налаштуєтеся на енергетичну частоту тієї реальності, яку хочете створити для себе, то отримаєте саме те, на що налаштована Ваша частота. Усе в цьому світі є енергія, а енергія з найвищою частотою – це кохання. Атмосферу інтимності двох закоханих представлено полотнами «Полуниця стигла» (120 x 130,5 см) 2009 р., «Китайська покоївка» (150 x 120 см) 2009 р. [11].

Р. Голдберг у публікації під заголовком «Neo-Orientalist Lui Liu Questions Contemporary Chinese Culture» (Нео-орієнталіст Луї Лю ставить під сумнів сучасну китайську культуру) на сайті Mutual Art зазначає, що твори Луї Лю з еротичним неоднозначним підтекстом розкривають складні світи, у яких жінки коливаються між позиціями влади та підпорядкуванням.

Луї Лю почав свою кар'єру з малювання плакатів під час китайської культурної революції. Хоча він живе в Канаді з 1991 р., його політичний вплив невіддільний від тематичних фокусів мистецьких робіт, здебільшого пов'язаних із політичною, сексуальною та соціальною напругою. Наприклад твір «Котяча колиска» (2006 р.) показує двох молодих дівчат, які грають в однойменну гру. Розділяє їх цегляна стіна. Проте вони тягнуться одна до одної через отвір у формі Китаю, а яструб, символ влади, літає над ними. Інші роботи демонструють значення технології в сучасному суспільстві, і те, як електронні пристрої іноді можуть вступати в конфлікт із культурою та традиціями. Наприклад, у роботі «Весільна вечірка» (2013 р.) молодята цілуються, але учасники весільної вечірки глузують з пари та відвертаються з явною огидою. Весь акт зафіксовано чоловіком, який тримає камеру на передньому плані, що свідчить про те, що найінтимніші моменти життя більше не вважаються священними чи приватними.

Луї Лю можна вважати неоорієнталістом. Його реалістичні картини не лише перебільшують і перекручують західні погляди на східну культуру, але й поділяють естетику з французькими художниками-сходознавцями XIX ст., такими як Ежен Делакруа та Жан-Леон Жером, які використовували настрій, костюм і пейзаж, щоб збільшити припущення про сексуальність і насильство в незахідних суспільствах» [12; 1].

Про сучасне мистецтво Луї Лю говорить так: «Це не найкращі часи для художників та їхніх робіт. Старі майстри олійного живопису розвинули свої техніки до досконалості, а майстри сучасного мистецтва розширили свої стилі до крайності. Вітгенштейн зауважив про мову: якщо тільки ти не намагаєшся вимовити те, що невимовне, тоді нічого не загубиться. І невимовне буде міститися в тому, що було висловлено». Я вважаю, що коли йдеться про сфери образотворчого мистецтва, те, що вимовне, здебільшого було вимовлено. На мою думку, межі, що розділяють мову, науку, здоровий глузд і мистецтво, поступово зникають. Я бачу конвергенцію, яка породжує інтегрований культурний світ, і мої роботи є спробою представити таке бачення інтегрованого світу нашим відчуттям. Для мене це вимовний елемент, який досі не висловлений. Сучасність уявляється мені олов'яним відром, в яке вилитий кожен

можливий стиль, усе змішане, використане та зловживане у пошуках самовираження. Дитина може висловитися крейдою та дрібниціями. Але велике мистецтво не може бути лише самовираженням; це – на жаль, протилежність. Чим є Я в моїх картинах – це комбінація правил та техніки інших людей та мого психологічного сприйняття дійсності [11; 1].

Те, що залишилося від мене на моїх картинах, це моє володіння чужими правилами та прийомами, моє повсякденне сприйняття навколишньої дійсності. Я не йду зі свого шляху, щоб спробувати класицизм чи модернізм. У продовженні традиції я можу виконати лише просте завдання: намалювати поетичний образ нашого часу і спробувати зробити його вічним» [11; 2].

Слід сказати про численні відгуки у пресі та соцмережах про творчий доробок Луї Лю. Наведемо деякі з них. У публікації «Від Мао до Мунка» Томас Холлман у *National Post* у листопаді 1999 р. зазначає, що хоча критики порівнюють його з художником італійського бароко Караваджо, Луї Лю віддає перевагу роботам неокласичного художника Енгра. «Він любить вникати в суть...», – сказав Луї Лю про вишукану техніку французького художника. Він використовує лише три кольори: червоно-коричневий, жовтий, берлінська блакить, із чорним і білим у відтінках, коли це необхідно. Як художник, навчений класичних технік, Луї Лю шукає власного балансу між сучасним вищим суспільством Торонто та життям у комуністичному Китаї, між демократією та автократією, а також між Мунком і Мао Цзедунем. За останні 6 років, відколи вони з дружиною оселилися в Канаді, він створив групу лояльних колекціонерів у Сполучених Штатах, Європі та Канаді. Останнім часом пан Лю все частіше використовує сюрреалістичні ідеї для дослідження. Його картини сповнені іронії та гумору, він часто робить наголос на руках, він вважає, що руки є найбільш виразним засобом спілкування. Прагнення до рівноваги, успадкування традицій і його егалітарні погляди – усе це походить від його досвіду зростання в Китаї. Що стосується його яскравого способу вираження, то він дуже західний. «Це органічний процес. Це щось у нього всередині. Я не думаю, що він навмисне намагається змішати Схід і Захід» [10].

Марк Деніел у публікації «Приємно познайомитися» («*Daulas Morning Post*») 9 липня 1999 р. зазначає, що «Лю є плідним і ретельно використовує власні живописні полотна, щоб висловити радість, елегантність чи відтінок меланхолії. Лю виріс і отримав освіту в материковому Китаї. У 1978 р. він і ще семеро юнаків майбутніх художників були прийняті на факультет олійного живопису Центральної академії образотворчого мистецтва, відновленої після культурної реформи. Саме тут проявилася його мистецька сила. У 1989 р. він взяв участь у важливій «Виставці сучасного китайського мистецтва» в Національному художньому музеї Китаю в Пекіні.

Зараз Лю живе в Торонто, поєднуючи власну унікальну манеру живопису, набуту в Китаї, з ново набутою соціальною, політичною та стилістичною свободою. Його картини просякнуті дивною, неоднозначною емоційною силою [10; 3]. Луї Лю є членом Асоціації художників Онтаріо. Роботи художника виставляються у галереях по Північній Америці, Європі та Азії. Ціни на роботи сучасного китайського живописця стартують від 200 тис. доларів. Відбулися персональні виставки Луї Лю на Тайвані в Музеї образотворчих мистецтв та Центрі сучасного мистецтва в Голландії. Чимало робіт Луї Лю куплені різними приватними та корпоративними колекціонерами в Північній Америці та світі. Його роботи зберігаються в Національній портретній галереї Канади.

У «*Detroit Free Press*» 15 листопада 1998 р. Керрі Хан у статті, присвяченій Луї Лю, стверджує, що результатом творчості є домінуючий сюрреалізм, часто виражений у чуттєвості та високій живописній майстерності. Луї Лю використовує традиційні техніки олійного живопису, проте демонструє сучасний спосіб мислення, часто використовуючи західні та азіатські впливи. Особливо вдало виконана робота «Дівчина-осінь». Композиція дає відчуття рівноваги, а яскравість нагадує старих майстрів. Сцена показує азіатську жінку, яка випускає комах із клітки. Її спокійна поведінка ідеально контрастує з нажаханими виразами облич її супутників. Комахи всіяні сюрреалістичним простором, як інопланетне вторгнення [10].

Баррі Каллахан, що представляє «*Exile*» 1996 р, аналізуючи творчість Луї Лю, зазначає, що порівняно з силою його робіт, Луї Лю виглядає простим і скромним. Він говорить спокійним, задумливим тоном, час від часу цитуючи філософа Вітгенштейна. Твори Луї Лю важко віднести до якоїсь окремої течії чи напрямку. «Я не намагаюся бути класичним чи сучасним», – казав він. Навпаки, Луї Лю вважає, що митці є лише носіями культури. «Не можна сказати, що ти митець і ти інший», – стверджував він. «Я просто вбираю те, що спадає мені на думку. Розуміння таємниці буття – це те, що я хочу висловити».

Неоднозначність ситуації найкраще відображена у творі «Лихі часи». Подібним чином використання чорного кольору має сенс, і хоча декадентський дух є досить новим для китайського культурного клімату, виражені реальні почуття зла та атмосфера злочину. Неоднозначність трактування ситуації є типовою для численних творів Луї Лю. Саме вона дозволяє Луї Лю бути самобутнім та вільним, незалежно від того, повертається він обличчям до Сходу чи до Заходу. Найбільш вражаючими роботами є олійний живопис Луї Лю. Очевидно, він вивчав

Гольбейна та Караваджо. Він навчився використовувати щільність шару за шаром чорного, щоб посяяти насіння світла. Саме ця темрява оживляє спотворених жінок на його полотнах» [10; 2].

Баррі Калахан стверджує, що творчість Луї Лю є альтернативою китайському «офіційному» мистецтву. Водночас окремі ідеї його творчості протистоять західному мистецтву. Він навчився технології іконопису з західних традицій, навчився приймати зневажливе, неповажне та втомлене від світу ставлення. Використання ним гіперреалізму, відоме на Заході, є відкритим і навіть провокаційним. Діапазон його свідомості надзвичайний, а майстерність у техніці малювання чудова. Найголовніше, на думку Баррі Калахана є те, що він розумів, на який ризик йшов. Його сміливі картини оголеного тіла повинні шокувати Пекін. Ми також спостерігаємо значну іронію в роботах Луї Лю [10; 1].

Висновки. Зауважимо, що Луї Лю, як представник сюрреалізму, може глибоко переживати відчуття переплетення часу та простору. У власних творах він створює сюрреалістичні світи, які виходять за рамки культурних і географічних просторів. Зростання в Китаї та життя на Заході наділили його особливою подвійною ідентичністю. В обох світах він інсайдер і аутсайдер. Як зазначав канадський письменник Баррі Каллахан, Лю зміг «стояти між Сходом і Заходом, самостійно обираючи свою думку». Автор використовує традиційні прийоми реалізму, майстерно поєднуючи їх із сучасними мистецькими концепціями. Основними рисами сюрреалізму Луї Лю є фантастичні образи, зоровий обман, ірраціональність, фантазмагоричні історії, пароксизм форм, кольору, образів. Луї Лю використовує унікальну живописну техніку, яка знаходить широку аудиторію у світі. Сюрреалізм Луї Лю відкриває абсолютно новий напрям живопису, що відіграє важливу роль у розвитку світового мистецтва.

Список використаної літератури

1. 张豪辰; 浅谈中国写实油画发展历史和现状[D]; 中央美术学院; 2019年
2. 唐华;; 浅谈中国写实油画的独特性和文化性[J]; 美术界; 2015年11期
3. 宋玉成; 中日吸收西方写实油画比较研究[D]; 中国艺术研究院; 2006年
4. 苏刚; 回归经典[D]; 首都师范大学; 2014年
5. 何小勋; 比较视域下中国油画审美形态研究[D]; 南京艺术学院; 2014年
6. 陈辉; 写实油画雅俗共赏[N]; 市场报; 2007年
7. 李艳辉; 浅析中国当代写实油画—魔幻现实主义[J]; 明日风尚; 2016年17期
8. 朱春林; 对写实油画的思考(一)[N]; 山西日报; 2013年
9. 欧阳强; 画面合理性—具象写实油画的“隐性”构成[D]; 江西师范大学; 2019年
10. 刘溢 . URL: <http://www.luiliu.com/c/yang/yang.asp?id=ls960> (дата звернення: 24.01.2023).
11. Biography from the Archives of askART https://www.askart.com/artist/Lui_Liu/11140757/Lui_Liu.aspx (дата звернення: 20.03.2023).
12. Roxanne Goldberg. Neo-Orientalist Lui Liu Questions Contemporary Chinese Culture. Posted on August 19, 2015. <https://www.mutualart.com/Artist/Lui-Liu/14F731C6B3F7D79D> (дата звернення: 25.03.2023).

References

1. Zhang Haochen; Talking about the History and Current Situation of Chinese Realistic Oil Painting [D]; Central Academy of Fine Arts; 2019 [in Chinese].
2. Tang Hua; A Brief Discussion on the Uniqueness and Culture of Chinese Realistic Oil Painting[J]; Meishu Jie; 2015 [in Chinese].
3. Song Yucheng; A Comparative Study on the Absorption of Western Realistic Oil Paintings between China and Japan[D]; China National Academy of Arts; 2006 [in Chinese].
4. Su Gang; Return to Classics [D]; Capital Normal University; 2014 [in Chinese].
5. He Xiaoxun; Research on the Aesthetic Form of Chinese Oil Painting from a Comparative Perspective [D]; Nanjing University of the Arts; 2014 [in Chinese].
6. Chen Hui; Realistic Oil Painting Appreciation of Elegance and Popularity[N]; Shichang Bao; 2007 [in Chinese].
7. Li Yanhui; Analysis of Chinese Contemporary Realistic Oil Painting –Magic Realism[J]; Ming Ri Feng Shan; 2016 [in Chinese].
8. Zhu Chunlin; Thoughts on Realistic Oil Painting (1) [N]; Shanxi Daily; 2013 [in Chinese].
9. Ouyang Qiang; The rationality of the picture-the «hidden» composition of figurative and realistic oil painting [D]; Jiangxi Normal University; 2019 [in Chinese].
10. Lui Liu. URL: <http://www.luiliu.com/c/yang/yang.asp?id=ls960> (дата звернення: 24.01.2023) [in Chinese].
11. Biography from the Archives of askART https://www.askart.com/artist/Lui_Liu/11140757/Lui_Liu.aspx (дата звернення: 20.03.2023) [in English].
12. Roxanne Goldberg. Neo-Orientalist Lui Liu Questions Contemporary Chinese Culture. Posted on August 19, 2015. <https://www.mutualart.com/Artist/Lui-Liu/14F731C6B3F7D79D> (дата звернення: 25.03.2023) [in English].

MODERN CHINESE SURREALISM: BASED ON LUI LIU'S WORKS

Liu Haotian – Postgraduate Student, Department of Art History and Theory,
Lviv National Academy of Arts, Lviv

The work of Lui Liu, a modern painter, a representative of Chinese surrealism at the beginning of the 21 st century, is analysed. The life and creative path of the artist are considered, the features of the unique style of creative developments, the typology of plots are briefly analyzed. An attempt has been made to establish the causes of surrealism in modern Chinese fine arts in the late 20 th and early 21 st centuries. The place, role and artistic and aesthetic modifications of surrealism in the modern artistic process of the fine arts of China are determined. The analysis of Lui Liu's creativity in separate modern editions of China and America is carried out. It is found out that the surrealism of Lui Liu is still based in the real world, reflects the realities of our lives, but allows the author to give his own imagination and emotional experiences. The main features of Lui Liu's surrealism are revealed. It is proved that surrealism in the creative heritage of Lui Liu opens up a completely new direction of painting, which plays an important role in promoting the development of world art.

Key words: painting, hyperrealism, surrealism, artistic features, Lui Liu, specifics of creativity, Chinese art.

UDC 75.021.32 (510) «19»

MODERN CHINESE SURREALISM: BASED ON LUI LIU'S WORKS

Liu Haotian – Postgraduate Student, Department of Art History and Theory,
Lviv National Academy of Arts, Lviv

The purpose of the work is to explore the features of the musical language of the famous modern Chinese composer and at the same time a virtuoso performer on Chinese dulcimer – Yangqin – Liu Hanli.

To determine the stylistic features of the artist's language in general, and in particular in the concerto «Tszin' Lingsi – Reflections on a City» for orchestra of folk instruments and Yangqin.

To demonstrate how a fairly clear plot programming is realized in the work. To demonstrate the compositional logic and style of the work through detailed analysis of structural, tonal and musical expressive features.

The methodological basis of the work is determined by the structure and artistic specificity of the object and includes: musical and stylistic approach and comprehensive musicological and structural analysis of the musical material itself.

The scientific novelty of the work is determined by the fact that it is the first time the concerto «Tszin' Lingsi – Reflections on a City» for Folk Instruments Orchestra and Yangqin by the famous contemporary Chinese composer, virtuoso performer on Chinese dulcimer – Yangqin – Liu Hanli is considered and analysed. The expressive means, architectonics, dramaturgy and relevance to the programme are analysed in detail.

Conclusions. In Liu Hanli's Concerto «Tszin' Lingsi – Reflections on a City» – for Folk Instruments Orchestra and Yangqin, the composer conveyed the spirit of the ancient people through the depiction of life scenes, highlighting their kindness, courage, diligence and strength of spirit in the struggle for survival.

The artist implements the elaborate and clear subject programme rather abstractly, although several clear soundscapes can be found throughout the work. Throughout the work, there is a subtle link between the intonation image and the phenomenon depicted in the programme word.

On the palatal tonal level, the piece is interesting in its use of pentatonic scale, Doric and Aeolian. The non-periodic alternation of sizes not only during individual constructions, but even during a single thematic element, adds a folk flavour to the piece.

Professor Liu Hanli, the leader of the Northeast Yangqin, demonstrates in this work an interesting and convincing synthesis of the European musical language and the national folk basis. Here he combines the expressive means of the major-minor system with transformed examples of folk songwriting.

The prospects for further research lie in the study of the characteristics of the musical language of Chinese composers in works of different genres for Yangqin – solo, ensemble and orchestral.

Key words: Yangqin, Liu Hanli, musical language, folklore, pentatonic, programming, composer, transformation, harmonic mutations.

Надійшла до редакції 5.05.2023 р.

УДК 7.072.2:76.038.532(510:477) «200/201»:82-93

ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНІХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КИТАЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Ван Ханьпін – аспірантка,

Львівська національна академія мистецтв, м. Львів

<http://orcid.org/0000-0001-6414-3850>

<https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.606>

oksana_rybak@ukr.net